

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen Mgr. Ondřejem Pecákem, advokátem se sídlem Na Ořechovce 199/24, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2016, čj. KUKHK-22676/DS/2016/Kj, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 6. 2018, čj. 51 A 19/2016-86,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Hradec Králové (dále „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 5. 2016, čj. MMHK/088217/2016, byl žalobce (dále „stěžovatel“) uznán vinným ze spáchání přestupků v provozu na pozemních komunikacích dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 18. 9. 2016 (dále jen „zákon o silničním provozu“). Jako řidič motorového vozidla na dálnici D 11 nerespektoval nejvyšší dovolenou rychlost jízdy (130 km/h) a byla mu naměřena rychlost jízdy 234 km/h, po započtení možné odchylky měřidla 222 km/h. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 7 500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 9 měsíců. Současně bylo

rozhodnuto o náhradě nákladů řízení. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, jež žalovaný zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí o odvolání podal stěžovatel žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterou krajský soud rozsudkem uvedeným v záhlaví jako nedůvodnou zamítl. Mimo jiné uvedl, že pro závěr o spáchání daného přestupku je nepodstatné, zda policejnímu vozidlu při kontrole nesvítilo levé přední světlo, neboť to na výsledek měření nemělo žádný vliv. Zákonné oprávnění umožňuje Policii ČR měřit rychlost vozidel a vykonávat dohled nad bezpečností a plynulostí provozu. Není třeba, aby to bylo pro měření rychlosti doloženo, neboť tato podmínka není zákonem stanovena a měření rychlosti proto proběhlo v souladu se zákonem. Tvrzení o údajném skutečném řidiči (F. L. d. C.), soud označil za nevěrohodné, stejně jako příběh o výměně řidičů po zastavení vozidla Policií ČR. Jedná se o procesní strategii stěžovatele s cílem vyhnout se odpovědnosti za přestupek.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, podle jejího obsahu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy tvrdí nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

[4] Namítal nenaplnění materiální stránky přestupku, tedy že nejednal nebezpečně a proto ani nemohl být uznán vinným. Dále namítal, že správní orgán původně uložil pokutu bez uložení trestu zákazu činnosti řídit motorová vozidla. Další odvolací rozhodnutí bylo přísnější, neboť uložilo prvostupňovému správnímu orgánu uložit také trest zákazu činnosti, v čemž spatřuje nezákonnost. Nebyl-li prvostupňový správní orgán schopen vydat napoprvé správné rozhodnutí, měl následně řízení zastavit. S ohledem na zánik odpovědnosti stěžovatele za přestupek z důvodu plynutí času měl krajský soud řízení zastavit. Dále v této souvislosti namítal nepřípustnost použití pozdějšího zákona, tj. retroaktivity. Silniční rychloměr nebyl nezaměnitelně identifikován a nebylo postaveno na jisto, zda jím bylo možné měřit rychlost a krajský soud tuto vadu nenapravil. Také nebylo vypořádáno, za jakým účelem probíhalo měření rychlosti, neboť to lze jen ze zákonných důvodů, nikoli za účelem zlepšování veřejných rozpočtů. S ohledem na domněnku nezákonného měření rychlosti namítl podjatost správních orgánů ve věci. Správní orgán neprovedl důkaz přiznáním F. L. d. C. Policisté neprovedli průzkum vozu, takže tvrzení, že vozidlo řídil stěžovatel, nemá oporu ve spisu. Správní orgány dále nezdůvodnily výši trestu a nevzaly v potaz následnou přestupkovou bezúhonnost stěžovatele a délku doby od jeho spáchání. Krajský soud měl proto napadené rozhodnutí zrušit. Závěrem navrhl rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Kasační stížnost následně doplnil. Uvedl, že otázkou zákonnosti použití měřícího zařízení měl na mysli také okolnosti jeho vlastnictví, ve smyslu možné nedovolené účasti soukromých osob na inkasu pokut, případně pořízení zařízení z prostředků Evropské unie. Ohledně důvodu měření rychlosti vyslovil domněnku, že to nebylo za účelem zvyšování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

pokračování

[5] Žalovaný k podané kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud považuje za nutné na tomto místě zdůraznit, že stěžovatel má obecně povinnost vylicit rozhodné skutečnosti a uplatnit důvody nezákonnosti rozhodnutí již v řízení před krajským soudem. Kasační soud zpravidla přezkoumá pouze zákonnost závěrů krajských soudů k jednotlivým skutkovým a právním otázkám, které jim byly v řízeních předestřeny. Stěžovatel se nemůže v kasační stížnosti opírat o důvody, které neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Pokud by bylo v řízení o kasační stížnosti připuštěno uplatnění skutkových a právních novot, vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, čj. 8 Afs 48/2006-155, č. 1743/2009 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2017, čj. 9 Azs 311/2016-25).

[8] Z porovnání žalobních a kasačních námitek vyplývá, že o právě takové námitky se ve většině případů kasační stížnost opírá. Z uvedených důvodů se proto Nejvyšší správní soud nebude zabývat námitkami, které se týkají chybějící materiální stránky přestupku, zákazu změny rozhodnutí odvolacím správním orgánem ve vztahu ke stěžovateli k horšímu, polemikou nad použitelností rychloměru a jeho majetkoprávním statutem, podjatostí správních orgánů rozhodujících ve věci, či nedostatečné zdůvodnění výše uloženého trestu správním orgánem, neboť nejsou přípustné.

[9] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k posouzení dalších námitek stěžovatele, jež přípustné jsou. Dospěl k závěru, že tyto jsou téměř shodné s odvolacími námitkami a zejména žalobními námitkami, se kterými se v napadaném rozhodnutí podrobně vypořádal již krajský soud. K tomuto je potřeba zdůraznit dvě skutečnosti. Nejprve skutečnost, že podstatou kasačního přezkumu je přezkum rozhodnutí krajského soudu pouze v rozsahu námitek, které stěžovatel uvede (s výjimkami danými § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Druhou skutečností je, že kvalita podané kasační stížnosti předurčuje kvalitu vypořádání kasačních námitek. Stěžovatel proto musí zásadně reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v rozhodnutí uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v žalobě, může to vést k jejich neprojednatelnosti, pokud se s rozhodovacími důvody krajského soudu míjí, případně tím předurčuje rozsah a podrobnost vypořádání zdejším soudem. Tyto námitky považuje Nejvyšší správní soud za hraničně projednatelné, avšak jejich obecnosti bude odpovídat i jejich vypořádání zdejším soudem, které bude také v obecné rovině.

[10] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval námitkou zániku odpovědnosti stěžovatele za přestupek z důvodu uplynutí 2 let od spáchání přestupku. Stěžovatel sice tuto námitku vznesl poprvé až v kasační stížnosti, nejedná se však o námitku nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Z judikatury Nejvyššího správního soudu totiž vyplývá, že k

zániku odpovědnosti za přestupek či jiný správní delikt uplynutím času (prekluzi) přihlíží správní soudy všech stupňů z úřední povinnosti (srov. rozsudek ze dne 16. 4. 2010, čj. 7 As 11/2010-134, č. 2122/2010 Sb. NSS). Stěžovatel současně v této souvislosti namítal nepřipustnost použití pozdějšího zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

[11] Podle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich platí, že *na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*

[12] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s tvrzením stěžovatele, že k jednání zakládajícímu odpovědnost za přestupek došlo v době účinnosti zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“). Pozdější právní úprava není pro stěžovatele příznivější, proto se jeho odpovědnost za přestupek posoudí podle dosavadního zákona o přestupcích.

[13] Podle § 20 odst. 1 věty před středníkem zákona o přestupcích platilo, že *přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok.*

[14] Podle § 20 odst. 2 zákona o přestupcích platilo, že *běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením.*

[15] Podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích platilo, že *přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky.*

[16] Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 21. 12. 2017, čj. 3 As 278/2016-39 k závěru, že výše citované znění § 20 zákona o přestupcích se použije na přestupky spáchané již od 1. 10. 2015. V rozsudku ze dne 6. 9. 2018, čj. 7 As 87/2018-34 tento závěr Nejvyšší správní soud potvrdil a přihlásil se k němu i v rozsudcích ze dne 13. 9. 2018, čj. 2 As 155/2018-26, a ze dne 18. 9. 2018, čj. 2 As 168/2018-24.

[17] Stěžovatel spáchal přestupek 2. 10. 2015, tedy v době účinnosti § 20 odst. 2 a 3 zákona o přestupcích, upravující přerušování lhůty k projednání přestupku v důsledku zahájení řízení a vydání rozhodnutí o přestupku. Řízení o přestupku stěžovatele pravomocně skončilo 28. 7. 2016 (den doručení rozhodnutí žalovaného zmocněnci stěžovatele), tedy v rámci dvouleté lhůty podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích. Konec lhůty odpovědnosti za přestupek se vztahuje na řízení vedená před správními orgány. Pokud tím měl stěžovatel na mysli, že mělo být zastaveno řízení před krajským soudem, pak je k tomu nutné uvést, že soudy pravomocná rozhodnutí správních orgánů pouze přezkoumávají a nevedou tedy řízení o přestupku samém. Uvedená lhůta se proto na jejich

pokračování

rozhodování nevztahuje, naopak podle § 41 s. ř. s. lhůty pro zánik odpovědnosti za přestupky po dobu řízení před soudem neběží. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že odpovědnost stěžovatele za přestupek nezanikla a námitka prekluze tudíž není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud dále neshledal pochybení krajského soudu ani v posouzení skutečnosti, zda stěžovatel sám řídil motorové vozidlo. Závěry krajského soudu jsou přezkoumatelné a plně v souladu se spisovým materiálem. Pouze nad rámec zdejší soud poznamenává, že s obdobnou argumentací, kdy stěžovatel tvrdí, že po změření policejním radarem přelézá ze sedačky řidiče na zadní sedačky automobilu či naopak, se již v obdobných věcech setkal (např. sp. zn. 2 As 142/2015, sp. zn. 5 As 206/2016, sp. zn. 7 As 78/2017, nebo sp. zn. 5 As 33/2017). Obviněný z přestupku zcela jistě může svoji taktiku hájení založit na jakýchkoli argumentech, přitom tyto může uplatnit v různých fázích řízení. Avšak zjevně nereálné verze skutkového stavu nemusí správní orgán či soud přijmout, resp. je důvodně považuje za účelové. Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, mimo jiné konstatoval, že *„tvrdí-li obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení.“*

[19] K námitce stěžovatele, že nebyl doložen účel měření rychlosti Policií ČR a proto bylo měření nezákonné, či taková okolnost způsobuje vadu řízení, Nejvyšší správní soud sděluje, že téměř shodnou, obecně formulovanou námitkou se již zabýval krajský soud. Námitku vypořádal v bodech 32 a 33 napadeného rozsudku, přičemž stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu nijak nepředestřel, z jakého důvodu spatřuje toto vypořádání za nedostatečné, neúplné, či nesprávné. Nejvyšší správní soud proto v obecné rovině vypořádání námitky přezkoumal, přičemž se s ním zcela ztotožňuje. Současně nepovažuje za účelné opakovat již jednou uvedené závěry, proto na ně na tomto místě odkazuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Z uvedených důvodů soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. srpna 2020

Petr Mikeš
předseda senátu